

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Валентина Горленко

Український науково-методичний центр
практичної психології і соціальної роботи НАПН України,
молодший науковий співробітник, м. Київ

Ключові слова: інформаційно-цифрова компетентність, інформаційно-цифрова компетентність педагога, початкова школа, нова українська школа

Постановка проблеми. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти (Концепція) розглядає інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) в освітньому процесі як “інструмент забезпечення успіху” нової української школи (НУШ). Автори концепції націлюють педагогів нової школи на системне запровадження ІКТ, яке охоплює усі види діяльності.

Виклад основного матеріалу. Перша фаза реалізації Концепції (2016-2018 роки) передбачає підвищення кваліфікації вчителів початкової школи. Вирішити деякі питання щодо підготовки педагогічних працівників для роботи в умовах Нової української школи покликана “Типова освітня програма організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти” (Програма). У Програмі описано профілі базових компетентностей учителя початкових класів, які містять “індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування початкової освіти”. Серед них інформаційно-цифрова компетентність (ІЦ-компетентність) розглядається як “здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства”. Разом з тим, План-графік освітньої навчальної програми та Типова освітня програма підготовки вчителів 1-х класів Нової української школи представлені у Програмі не

дозволяють визначити очікуваний рівень розвитку ІЦ-компетентності педагога початкової школи. Виникає протиріччя між вимогами Концепції до запровадження ІКТ в систему освіти і відсутністю чітко окреслених вимог до ІЦ-компетентності педагога початкової школи в умовах НУШ. Документ Європейської комісії “Підтримка професії вчителя” процитований у дослідженні вітчизняних науковців “Оцінювання інформаційно-комунікаційної компетентності учнів та педагогів в умовах євроінтеграційних процесів в освіті” (2017) підкреслює, що “відсутність чітких уявлень щодо очікувань суспільства від викладачів ускладнює гарантованість упровадження стандартів високої якості для всіх шкіл...”. Як зазначається далі Малицькою І.Д. “члени ЄС визнають необхідність створення рамки компетентностей вчителів, що чітко визначає знання, вміння й навички вчителів і може бути використана для: — визначення результатів навчання відповідно до програм педагогічної освіти; — встановлення критеріїв для набору та відбору викладацького складу; — оцінювання потреб учителів для підвищення свого кваліфікаційного рівня; — організації навчання для професійного розвитку вчителів; — підтримки вчителів у розвитку своїх компетентностей протягом усієї кар’єри”.

Висновки. Вважаємо, що термінового вирішення потребують такі актуальні питання щодо ІЦ-компетентності педагогів початкової школи в умовах НУШ: встановлення рамок і вимог до рівня ІЦ-компетентності педагога початкової школи; розробка програм з розвитку ІЦ-компетентності з можливістю вибору індивідуальної освітньої траєкторії; добір інструментарію для оцінювання ІЦ-компетентності педагога.